Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0249

A médiatudatosságra és digitális tanulásra vonatkozó új stratégia

Az Európai Parlament 2026. július 7-i állásfoglalása a médiatudatosságra és digitális tanulásra vonatkozó új stratégiáról (2025/2181(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1808 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[1],

– tekintettel a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1083 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet)[2],

– tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2065 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet)[3],

– tekintettel a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU)

---

1 HL L 303., 2018.11.28., 69. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.
2 HL L, 2024/1083, 2024.4.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.
3 HL L 277., 2022.10.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet)[4],

– tekintettel a digitális oktatási politika kialakításáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására[5],

– tekintettel a „Digitális évtized a gyermekek és az ifjúság számára: a gyermekbarát internetre (BIK+) vonatkozó új európai stratégia” című, 2022. május 11-i bizottsági közleményre (COM(2022)0212),

– tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Európai demokráciapajzs: az erős és reziliens demokráciák támogatása” című, 2025. november 12-i közös közleményére (JOIN(2025)0791),

– tekintettel az alapkészségekre vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2025. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2025)0088),

– tekintettel „Az európai média a digitális évtizedben: a helyreállítást és átalakulást támogató cselekvési terv” című, 2020. december 3-i bizottsági közleményre (COM(2020)0784),

– tekintettel „Cselekvési terv az internetes megfélemlítés ellen »Együtt az online biztonságért«” című, 2026. február 10-i bizottsági közleményre (COM(2026)0071),

– tekintettel a Bizottság „A generációk közötti méltányosságra vonatkozó stratégia” című, 2026. március 5-i közleményére (COM(2025)0110),

– tekintettel a kiskorúak online védelméről szóló, 2025. november 26-i állásfoglalására[6],

– tekintettel az ENSZ 2024. szeptember 22-i, a jövőt szolgáló paktumáról,

– tekintettel az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalásra „A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia” című, az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről[7],

– tekintettel a Bizottság „Guidelines on the ethical use of artificial intelligence and data in teaching and learning for Educators” (Iránymutatások oktatók számára a mesterséges intelligenciának és

---

4 HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
5 HL C 494., 2021.12.8., 2. o.
6 HL C, C/2026/1708, 2026.4.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1708/oj.
7 HL C 456., 2018.12.18., 1. o.

az adatoknak a tanítás és a tanulás terén történő etikus használatáról) című, 2026-ban közzétett kiadványára,

– tekintettel a Bizottság „Guidelines for teaching informatics: practical strategies for European classrooms” (Iránymutatások az informatika tanításához: gyakorlati stratégiák az európai osztálytermi tanításhoz) című, 2026-ban közzétett kiadványára,

– tekintettel a Bizottság „Wellbeing and mental health at school – Guidelines for education policymakers” (Jóllét és mentális egészség az iskolában – Iránymutatások oktatáspolitikai döntéshozók számára) című, 2024-ben közzétett kiadványára,

– tekintettel a Közös Kutatóközpont „Social media usage and adolescents’ mental health in the EU” (A közösségi média használata és a serdülők mentális egészsége az EU-ban) című, 2025-ben közzétett kiadványára,

– tekintettel az UNESCO jelentéseire, különösen a „Media and information literacy for all: closing the gaps: global analysis of the current state of play of media and information literacy” (Média- és információs műveltség mindenkinek – A hiányosságok megszüntetése: a média- és információs műveltség jelenlegi helyzetének globális elemzése) című, 2025-ben közzétett jelentésre,

– tekintettel az OECD „Pisa 2022 Results (Volume II): Learning During – and From – Disruption” (2022-es Pisa-eredmények (II. kötet): Tanulás a rendkívüli helyzet idején – és a levont tanulságok) című, 2023-ban közzétett kiadványára,

– tekintettel az „Iránymutatás a kiskorúak magas szintű online magánéleti védelmének és biztonságának az (EU) 2022/2065 rendelet 28. cikkének (4) bekezdése értelmében történő biztosítását célzó intézkedésekről” című, 2025. október 10-i bizottsági közleményre[8],

– tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezményre és az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának ahhoz fűzött, a gyermekek digitális környezettel kapcsolatos jogairól szóló, 2021-es 25. számú általános megjegyzésére,

– tekintettel az OECD „Recommendation of the Council on Children in the Digital Environment” (A gyermekek digitális környezetéről szóló ajánlás)” című, 2025-ben közzétett kiadványára,

---

8 HL C, C/2025/5519, 2025.10.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.

– tekintettel az Európa Tanácsnak a gyermekek jogainak a digitális környezetben való tiszteletben tartásáról, védelméről és érvényesítéséről szóló, 2018-ban közzétett iránymutatásaira,

– tekintettel az Európa Tanács „Media Literacy for all: Supporting marginalised groups through community media” (Médiatudatosság mindenki számára: a marginalizált csoportok támogatása a közösségi médián keresztül) című, 2020-ban közzétett jelentésére,

– tekintettel az Európa Tanács médiával és információs társadalommal foglalkozó irányítóbizottságának (CDMSI) „National Media and Information Literacy (MIL) Strategies: Practical Steps and Indicators” (Nemzeti média- és információs műveltségi stratégiák: gyakorlati lépések és mutatók) című, 2025 decemberében közzétett szakpolitikai dokumentumára,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A10-0173/2026),

A. mivel a médiatudatosság és a digitális tanulás elengedhetetlen ahhoz, hogy a polgárok rendelkezzenek a hagyományos és online platformokon megjelenő információk és médiatartalmak önálló és felelős értékeléséhez, ellenőrzéséhez, létrehozásához és megosztásához szükséges kritikai készségekkel, valamint ahhoz, hogy megalapozott döntéseket hozzanak egy folyamatosan változó információs környezetben; mivel ezek a készségek erősítik a polgári részvételt, a társadalmi befogadást és a demokratikus rezilienciát;

B. mivel a médiatudatosság és a digitális tanulás alapvető készségeket biztosít a modern társadalomban, és döntő fontosságú a dezinformáció terjedése, a médiába vetett bizalom csökkenése, valamint az online platformok, az új médiaszereplők, például a véleményvezérek és a tartalomgyártók és a mesterséges intelligencia hatása elleni küzdelemben; mivel a „görgetési kultúra” által jellemzett, megváltozott információfogyasztási szokások fényében elengedhetetlen a médiatudatosság és a digitális tanulás;

C. mivel a médiatudatosság és a digitális tanulás nélkülözhetetlen a felhasználók digitális jóllétének biztosításához;

D. mivel a médiához és a digitális tartalmakhoz való hozzáférés módja jelentősen megváltozott, és a felhasználók, különösen a kiskorúak és a fiatalok egyre inkább testre szabott tartalmakat választanak a közösségimédia-platformokon, szorosan nyomon követik a véleményvezérek tevékenységeit, nagymértékben támaszkodnak az algoritmikus ajánlásokra, és gyakran kevésbé tartós a figyelmük, mint a hagyományos média fogyasztásakor volt; mivel a közösségi média gyorsan személyre szabhatja hírcsatornáit, ami a felhasználókat, különösen a kiskorúakat, az idős és egyéb

kiszolgáltatott felhasználókat a káros tartalmak felerősödése, illetve az információs buborékba kerülés kockázatának teszi ki;

E. mivel a digitális platformok, köztük az algoritmikus ajánlási rendszerek kialakításának bizonyos jellemzői befolyásolhatják a tartalmak kiválasztását és láthatóságát, és hozzájárulhatnak a felhasználók jóllétével és a káros tartalmaknak való kitettségével kapcsolatos kockázatokhoz;

F. mivel a jelenlegi geopolitikai helyzetben az Unióban élő embereket a kognitív, technikai és szociális készségek széles skálájával kell felvértezni a médiatartalmakhoz való hatékony hozzáférés és azok hatékony elemzése érdekében, hogy ezáltal reziliensek maradjanak a társadalmi párbeszéd és a demokratikus folyamatok destabilizálását célzó esetleges manipulatív fellépésekkel vagy hibrid támadásokkal szemben;

G. mivel a minőségi, független és plurális újságírás a demokratikus társadalmak sarokköve, és kulcsszerepet játszik a médiatudatosság megerősítésében, a dezinformáció elleni küzdelemben és a polgárok információs ökoszisztémába vetett bizalmának növelésében, ami pozitív hatással van a médiaágazat gazdasági fenntarthatóságára; mivel a közszolgálati média kulcsszerepet játszik e célkitűzések elérésében, és megfelelő és fenntartható finanszírozást igényel;

H. mivel a médiatudatosságot és a digitális oktatást az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó átfogó stratégia szerves részének kell tekinteni, amelynek ki kell terjednie a tanulók és az oktatási és információs ökoszisztéma érdekelt feleinek, köztük a szülőknek, a gondozóknak, az oktatóknak, a médiának, az újságíróknak, a könyvtáraknak, a civil társadalmi szervezeteknek és az új médiaszereplőknek, például a véleményvezéreknek és a tartalomalkotóknak a sajátos igényeire; mivel a generációk közötti méltányosságra vonatkozó stratégia a generációk közötti méltányosságnak és a demokratikus társadalmak rezilienciájának kulcsfontosságú feltételeként ismeri el az egész életen át tartó tanulást, a digitális készségeket, a médiatudatosságot és minden korosztály aktív részvételét;

I. mivel a hatékony médiatudatossághoz és digitális tanuláshoz egyenlő esélyekre van szükség az oktatáshoz való hozzáférés és a plurális információs környezet terén;

J. mivel a gyermekek egyre fiatalabb korban férnek hozzá a közösségi médiához, az EU-ban például a fiatalok 97%-a napi szinten használja

az internetet, és egyre inkább a közösségimédia-platformok válnak a 15–24 éves fiatalok fő információforrásává[9];

K. mivel a médiatudatossággal és a digitális tanulással kapcsolatos megközelítések Unió-szerte eltérőek, és jelentős különbségek vannak az iskolai tantervekbe való beépítésük, a kapcsolódó fellépésekhez vagy programokhoz nyújtott pénzügyi vagy adminisztratív támogatás szintje, valamint az illetékes hatóságok vagy szervek és a köztük lévő együttműködés tekintetében;

L. mivel az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága által 2021-ben elfogadott, a gyermekek digitális környezettel kapcsolatos jogairól szóló 25. sz. általános észrevétel megállapítja, hogy a gyermekek jogait tiszteletben kell tartani, védeni és érvényesíteni kell a digitális környezetben, és hogy a digitális szolgáltatóknak termékeik és szolgáltatásaik gyermekek számára történő rendelkezésre bocsátása során meg kell felelniük a legmagasabb szintű etikai normáknak, tiszteletben kell tartaniuk a magánélet védelmét és a biztonságot, és az életkornak megfelelő termékeket és szolgáltatásokat kell kínálniuk;

M. mivel a médiatudatosság és a digitális készségek fejlesztését már korai életkorban el kell kezdeni, és ezeknek a készségeknek az alapfokú oktatásban történő bevezetése hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermekeket – életkoruknak és fejlődési szükségleteiknek megfelelően – jobban felkészítsék a digitális környezet kihívásaira; mivel ezek a készségek az egyén egész élete során alapvető fontosságúak, az egész életen át tartó tanulás megközelítésére van szükség;

N. mivel a digitális eszközök vagy technológiák idő előtti bevezetése a kiskorúak számára – mielőtt az analóg eszközök segítségével elsajátították volna az alapvető médiatudatossági készségeket és a kritikai gondolkodást – számtalan olyan digitális kockázatnak és online ártalomnak teszi ki őket, amelyek felismerésére vagy kezelésére még nem rendelkeznek a szükséges felkészültséggel;

O. mivel az egész lakosság, de különösen a kiskorúak, a fiatalok, az idősek, a fogyatékossággal élő személyek, valamint a korlátozott digitális infrastruktúrával rendelkező vidéki és a távoli területeken élő emberek továbbra is jobban ki vannak téve a digitális környezetben való kizsákmányolás kockázatának; mivel minden korosztály, különösen a kiskorúak – akiknek a kognitív képességei még mindig fejlődésben vannak –, ki vannak téve a mesterséges

---

9 Maza, M. T. et al., „Association of habitual check behaviors on social media with longitudinal functional brain development” [A közösségi média rendszeres nyomon követesére irányuló viselkedés és a longitudinális agyi funkcionális fejlődés összefüggései], JAMA Pediatrics, 177. kötet, 2. szám, 2023, 160–167. o.

intelligencia által generált tartalmakkal és a csevegőrobotokkal kapcsolatos kockázatoknak;

P. mivel a kiskorúak védelme érdekében az online platformok használatára vonatkozó alsó korhatár bevezetését – ideértve az alsó korhatárral, az életkor-ellenőrzéssel és a szülői felügyelettel kapcsolatos eszmecseréket is – mind nemzeti, mind uniós szinten megvitatták a döntéshozók;

Q. mivel a Bizottság 2026 márciusában létrehozott egy, a gyermekek online biztonságával foglalkozó külön szakértői testületet azzal a megbízással, hogy dolgozzon ki szakértői ajánlásokat a gyermekek digitális környezetben való hatékonyabb védelme és tudatosságának növelése érdekében; mivel a testület a médiatudatosság és a digitális tanulás fontosságát is vizsgálja a gyermekek, a szülők és az oktatók esetében;

R. mivel az uniós audiovizuális és médiajogszabályok meghatározzák a médiatudatosság fogalmát, és elismerik annak fontosságát, különösen a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet 2. cikkének 21. pontja és az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv szerinti, a médiatudatosságra vonatkozó kötelezettségek révén; mivel a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet 13. cikke a Médiaszolgáltatások Európai Testületét bízza meg a médiatudatossággal kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjével;

A médiatudatosságra és a digitális tanulásra vonatkozó új megközelítés központi elemei

1. hangsúlyozza, hogy a médiatudatosság és a digitális tanulás előretekintő megközelítésének arra kell irányulnia, hogy minden korosztályt olyan alapvető készségekkel ruházzon fel, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy teljes mértékben kihasználják a digitális környezet előnyeit, fejlesszék kreatív képességeiket, profitáljanak a sokféle forráshoz való hozzáférésből, és elkerüljék az online platformok használatával és kialakításával kapcsolatos kockázatokat;

2. kiemeli, hogy a médiatudatosság is szerepet játszik az olyan kritikai készségek elsajátításában, amelyek hozzájárulnak a demokratikus folyamatokban a tájékozott és önálló döntéshozatalhoz, és erősítik a polgári felelősségvállalást a dezinformáció, a polarizáció, valamint a külföldi információmanipuláció és beavatkozás elleni küzdelemben, különösen a választásokkal összefüggésben;

3. hangsúlyozza, hogy a médiatudatosságnak és a digitális tanulásnak szerepelniük kell a demokratikus folyamatok védelmét célzó szélesebb körű uniós kezdeményezésekben, többek között az európai demokráciapajzs összefüggésében;

4. elismeri, hogy a médiatudatosság és a digitális tanulás tanítására vonatkozó megközelítéseknek innovatívnak kell lenniük, a lakosság minden csoportjára ki kell terjedniük és igazodniuk kell a tanulók, különösen a földrajzi, társadalmi, kulturális és gazdasági tényezők miatt hátrányos helyzetben lévő kiszolgáltatott felhasználók igényeihez;

5. elismeri a Safer Internet Központok és a civil társadalmi szervezetek által megvalósított, a társaktól való tanulás értékét, amely – kiegészítve a formális oktatást – hatékony eszköz arra, hogy a gyermekekhez és a serdülőkhöz eljussanak az internet biztonságos használatáról szóló üzenetek;

6. hangsúlyozza, hogy a médiatudatosság és a digitális tanulás kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a felhasználók képesek legyenek biztonságosan használni a digitális környezetet, valamint többek között az internetes megfélemlítés és az online ártalmak más formái elleni küzdelemben; kiemeli különösen, hogy a médiatudatosság és a digitális tanulási készségek biztosítása a teljes oktatási folyamat során és az egész életen át tartó tanulási tevékenységek keretében elengedhetetlen a kritikai gondolkodás, az önismeret és a felelős online magatartás;

7. hangsúlyozza, hogy a médiatudatossággal kapcsolatos szakpolitikáknak fel kell hívniuk a figyelmet arra, hogy a digitális környezet és a platformok kialakítása hogyan befolyásolja az információhoz való hozzáférést, ideértve az algoritmusok működésének megértését, valamint a függőséget kiváltó tervezési megoldások és az érzelmileg manipuláló tartalmak felismerését is;

8. hangsúlyozza, hogy a digitális környezet egyre nagyobb hatást gyakorol a felhasználók mentális egészségére és jóllétére; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a médiatudatossággal és a digitális tanulással kapcsolatos programokba építsék be a digitális empátia fejlesztését, a felelős online magatartást és a digitális környezet mentális egészségre és jóllétre gyakorolt hatásának megértését is, mivel ezek fontos elemei az internetes megfélemlítés megelőzésének és a digitális jóllét előmozdításának;

9. hangsúlyozza, hogy a médiatudatosság és a digitális tanulás uniós megközelítésének kialakítása érdekében szükség szerint fel kell használni az összes rendelkezésre álló releváns szabályozási eszközt, és elő kell mozdítani a valamennyi érintett szereplő közötti együttműködést;

10. kiemeli, hogy a médiatudatosság Unió-szerte történő előmozdítása érdekében fontos megerősíteni a köz- és magánszektor érdekelt felei közötti együttműködést; hangsúlyozza, hogy a civil társadalmi szervezetek, a közösségi kezdeményezések, az önkéntesek és a

kulturális szereplők fontos szereppel bírnak a bizalomépítésben, ezáltal elősegítve a párbeszédet a nyilvános vitában;

11. üdvözli a médiatudatossággal foglalkozó szakértői csoport és a Digitális Média Európai Megfigyelőközpontja (EDMO) munkáját, valamint azt a fontos szerepet, amelyet a döntéshozók, a kutatók és a gyakorlati szakemberek összekapcsolásában játszanak egy multidiszciplináris szakértői közösség kialakítása, a bevált gyakorlatok megosztása és a tudatosság növelése érdekében; szorgalmazza a médiatudatossággal kapcsolatos tevékenységeik megerősítését a tagállamok közötti együttműködés támogatása érdekében;

12. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a médiatudatosságot és a digitális tanulást a formális oktatás teljes folyamata során bevezessék az iskolai tantervekbe, valamint hogy tényeken alapuló és holisztikus megközelítést dolgozzanak ki a digitális technológiák iskolai használatára vonatkozóan;

13. kiemeli a médiatudatosság és a digitális tanulás formális oktatáson túli és munkahelyi előmozdításának fontosságát, biztosítva az egész életen át tartó tanulást és a társadalom egészét – a kormányokat, az oktatási intézményeket, a civil társadalmat, a médiaszervezeteket, a technológiai platformokat és a családokat – bevonó megközelítés megvalósítását;

14. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve hozzon létre strukturált nyomonkövetési és értékelési keretet a médiatudatossággal kapcsolatos nemzeti intézkedésekhez, beleértve a tudást, a magatartási eredményeket, a kritikai gondolkodás fejlődését és a dezinformációval szembeni rezilienciát értékelő mérhető mutatókat, többek között longitudinális tanulmányok, valamint az életkornak megfelelő megközelítések és szülői támogató programok értékelése révén;

Médiatudatosság és digitális tanulás: a modern média-ökoszisztéma pilléreinek megerősítése

15. felhívja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy a médiatudatossággal és a digitális tanulással kapcsolatos összehangolt uniós megközelítés kialakítása érdekében működjenek együtt;

16. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az online platformokhoz, különösen a közösségimédia-platformokhoz való, életkornak megfelelő hozzáférést, és adott esetben javasoljon közös uniós megközelítést, a gyermekek jóllétének védelmén, a kiskorúak kognitív és érzelmi fejlődéssel kapcsolatos szükségleteinek elismerésén, valamint a biztonságos és életkornak megfelelő digitális környezet biztosításának szükségességén alapuló megközelítést

követve, teljes mértékben tiszteletben tartva eközben az alapvető jogokat és a nemzeti megközelítések közötti különbségeket;

17. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv vonatkozó rendelkezéseit, biztosítsa azok végrehajtását, és javasoljon célzott módosításokat a videómegosztó platformok felhasználói, különösen a kiskorúak védelmi szintjének további növelése érdekében, terjessze ki a médiatartalomra vonatkozó szabályokat a véleményvezérekre és a tartalomalkotókra, és biztosítsa a mesterséges intelligencia által generált, a mesterséges intelligencia által manipulált és a kereskedelmileg szponzorált tartalmak hatékony címkézését, anélkül, hogy kizárólag címkékre vagy automatizált mutatókra támaszkodna;

18. szorgalmazza magatartási kódexek és egyértelmű iránymutatások kidolgozását és népszerűsítését a véleményvezérek és tartalomalkotók számára a médiatudatosság és a digitális tanulás elveinek a tartalmaikba való beépítésével kapcsolatban, tekintettel az információfogyasztási minták alakításában betöltött jelentős szerepükre, különösen a fiatalok körében; ösztönzi az online platformokat, hogy – többek között ajánlórendszerek révén – biztosítsanak nagyobb láthatóságot az olyan tartalmaknak, amelyek aktívan elősegítik a médiatudatosságot, a kritikai gondolkodást és az online biztonságot;

19. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak hatékony felügyeletet, és biztosítsák, hogy a videómegosztó platformok eleget tegyenek azon kötelezettségüknek, hogy médiatudatosságot célzó hatékony intézkedéseket és eszközöket biztosítsanak, és felhívják a felhasználók figyelmét ezekre az intézkedésekre és eszközökre, amint azt az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv 28b. cikkének (3) bekezdése előírja; felhívja a nemzeti szabályozó hatóságokat vagy szerveket, hogy használják az európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály 15. cikke alapján létrehozott együttműködési mechanizmust annak biztosítása érdekében, hogy ezt a kötelezettséget Unió-szerte hatékonyan érvényesítsék;

20. emlékeztet arra, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv 33. cikkének a) pontja értelmében a tagállamok kötelesek előmozdítani a médiatudatosság fejlesztését, intézkedéseket kell hozniuk ennek érdekében, és jelentést kell tenniük ezen intézkedések végrehajtásáról a Bizottságnak; ösztönzi a nemzeti médiaszabályozókat, hogy az ilyen intézkedések kidolgozása során konzultáljanak a lakosság valamennyi csoportjának képviselőivel, és az intézkedések alkalmazása során személyre szabott megközelítést alkalmazzanak, figyelembe véve valamennyi korosztály igényeit; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy ezek a hatóságok stabil és célzott finanszírozással rendelkezzenek a

médiatudatossággal kapcsolatos intézkedések előmozdításához és végrehajtásához;

21. sürgeti az online óriásplatformokat, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletben előírtaknak megfelelően vezessenek be észszerű, arányos és hatékony kockázatcsökkentő intézkedéseket a felhasználók – különösen a kiskorúak – elégtelen médiatudatosságának és digitális tanulási készségeinek kihasználásából fakadó rendszerszintű kockázatok kezelése érdekében; szorgalmazza, hogy az online óriásplatformok végezzenek médiatudatossági és digitális tanulási hatásvizsgálatokat annak proaktív azonosítása érdekében, hogy szolgáltatásaik kialakítása milyen hatással lehet a felhasználók tartalmakhoz való hozzáférésére, tartalomkészítésére és azokkal való interakciójára;

22. hangsúlyozza, hogy az ilyen hatásvizsgálatoknak figyelembe kell venniük a felhasználók jóllétére, kognitív és társadalmi-érzelmi fejlődésére és mentális egészségére gyakorolt hatásokat, valamint a szerepvállaláson alapuló vagy potenciálisan függőséget okozó kialakítási jellemzőkhöz kapcsolódó kockázatokat is; kéri, hogy ezeket az értékeléseket tegyék átláthatóvá, függetlenné és nyilvánosan hozzáférhetővé;

23. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a médiatudatossággal kapcsolatos kötelezettségvállalásokat hatékonyan hajtsák végre a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletnek a dezinformáció visszaszorítását célzó magatartási kódexe keretében;

24. felhívja a Bizottságot, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály kiskorúak magas szintű online magánéleti védelmét és biztonságát biztosító intézkedésekről szóló iránymutatásai felülvizsgálata során foglalkozzon a médiatudatossággal és a digitális tanulással, különös tekintettel azokra a médiatudatossági és digitális tanulási intézkedésekre, amelyeket az online platformok a kiskorúak életkorának megfelelő online élmény biztosítása érdekében hozhatnak;

25. felkéri a Médiaszolgáltatások Európai Testületét, hogy a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet 19. cikke szerinti strukturált párbeszédet használja fel az online óriásplatformok médiatudatossággal kapcsolatos intézkedéseinek nyomon követésére, valamint erősítse meg a médiaszolgáltatók között a médiatudatosság és a digitális tanulás, valamint a megbízható sajtóforrások online láthatóságának előmozdításáról folytatott párbeszédet;

26. hangsúlyozza, hogy a médiatudatossággal kapcsolatos szakpolitikáknak teljes mértékben tiszteletben kell tartaniuk a véleménynyilvánítás szabadságát és a médiapluralizmust, és a

különböző információforrásokhoz való hozzáférés korlátozása nélkül kell támogatniuk a felhasználókat;

27. hangsúlyozza, hogy a médiatudatosság nemcsak attól függ, hogy a felhasználók képesek-e kritikusan értékelni az információkat, hanem attól is, hogy létezik-e megbízható, ellenőrzött és plurális információkat nyújtó, erős, független és magas színvonalú újságírás; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a hagyományos média támogatását európai, nemzeti, regionális és helyi szinten, tekintettel a polgárok tájékoztatásában betöltött alapvető szerepükre, többek között az újságírói tartalmak méltányos díjazásának előmozdítása és fenntartható finanszírozás biztosítása révén, különösen olyan programokon keresztül, mint a jövőbeli AgoraEU program;

28. kéri a Bizottságot, hogy a médiarezilienciára vonatkozó programon belül kezelje prioritásként a médiatudatossággal kapcsolatos intézkedéseket, és biztosítsa, hogy ezek az intézkedések a vidéki, távoli és városi területeken minden korcsoportot (fiatalokat, felnőtteket és időseket) elérjenek;

29. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a médiatudatosságra vonatkozó nemzeti intézkedések tartalmazzanak konkrét tájékoztatási stratégiákat a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű csoportok, a fogyatékossággal élő személyek, a távoli területeken élők és az alacsonyabb szintű digitális készségekkel rendelkezők számára annak megakadályozása érdekében, hogy a médiatudatosság és a digitális tanulás hiányosságai tovább fokozzák a szélesebb körű egyenlőtlenségeket;

30. hangsúlyozza, hogy stabil és hosszú távú uniós finanszírozást kell biztosítani a médiatudatosság és a digitális tanulás támogatására; felhívja a Bizottságot, hogy a vonatkozó uniós programok, többek között a jövőbeli AgoraEU program keretében kezelje prioritásként a médiatudatossággal kapcsolatos kezdeményezéseket, különös tekintettel a kritikai gondolkodásra, a dezinformációval szembeni rezilienciára és a médiapluralizmusra;

31. felhívja a Bizottság médiatudatossággal foglalkozó szakértői csoportját, a Médiaszolgáltatások Európai Testületét és a Digitális Szolgáltatások Európai Testületét, hogy szorosan működjenek együtt a médiatudatossággal és a digitális tanulással kapcsolatos kérdésekben, és nyújtsanak további iránymutatást a nemzeti szinten meghozható gyakorlati intézkedésekről;

32. kéri a Bizottságot, hogy a médiatudatosság európai hetét éves kiemelt rendezvényként használja fel a bevált gyakorlatok bemutatására, és biztosítson inkluzív fórumot a vitához és a kapacitásépítéshez, valamint ösztönözze az érdekelt felek és intézmények széles körét, beleértve az Európai Parlament tagállamokban működő kapcsolattartó irodáit és a nemzetközi

szervezeteket is, hogy aktívan részt vegyenek a médiatudatosság és a digitális tanulás előmozdításában, biztosítva, hogy az ilyen események a vélemények sokszínűségét képviseljék;

Médiatudatosság és digitális tanulás: holisztikus és jövőorientált oktatási rendszer előmozdítása

33. felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el a médiatudatosságot és a digitális oktatást valamennyi polgár számára fontos alapvető készségként; felhívja a tagállamokat, hogy oktatási tanterveikbe az adott korosztálynak megfelelő módon építsék be a médiatudatosságot és a digitális tanulást; hangsúlyozza, hogy analóg eszközök felhasználhatók a médiatudatosság előmozdítására;

34. felhívja a Bizottságot, hogy a digitális oktatás és készségek jövőjére vonatkozó, 2030-ig szóló ütemtervben fordítson különös figyelmet a médiatudatosságra, valamint a digitális kompetenciák megerősítésére, az internetes megfélemlítés megelőzésére és a digitális jóllét előmozdítására;

35. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve biztosítson a médiatudatosságról szóló, valamennyi korcsoportra és oktatási szintre szabott európai útmutatót és egyéb oktatási anyagokat, és szervezzen rendszeres műhelytalálkozókat, amelyek a kritikai gondolkodásra, az információforrások ellenőrzésére, a médiapluralizmusra, a felelős médiarészvételre, valamint a tényellenőrző szervezetek, az újságírói önszabályozó testületek és a közösségi média szerepére összpontosítanak, továbbá nyújtson iránymutatást a szülőknek és a gondozóknak az életkornak megfelelő médiahasználatról, az online kockázatokról és a mesterségesintelligencia-eszközökről;

36. ösztönzi a tagállamokat, hogy a médiatudatossággal és a digitális tanulással kapcsolatos kezdeményezések kidolgozása és értékelése során konzultáljanak és működjenek együtt az oktatókkal, a kutatókkal, a tudományos körökkel, a civil társadalmi szervezetekkel, a szülőkkel, a gondozókkal és az ifjúsági szervezetekkel annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek a tanulók és az oktatók igényeinek;

37. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot annak biztosítására, hogy a digitális tanulási eszközök oktatásban való alkalmazása mentes legyen az indokolatlan kereskedelmi befolyástól; hangsúlyozza, hogy a magánszektor szereplőivel folytatott együttműködésnek átláthatónak, az oktatásra irányulónak és a közérdeknek megfelelőnek kell lennie;

38. felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg a médiatudatosságot és a digitális tanulással kapcsolatos programokat annak érdekében, hogy a felhasználók különbséget tudjanak tenni a szerkesztői, kereskedelmi és szintetikus tartalmak között, és azonosítani tudják a

meggyőzési technikákat; hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligencia terén szerzett jártasságot be kell építeni ezekbe a programokba annak érdekében, hogy lehetővé váljon a mesterséges intelligencia által generált tartalmak, valamint a manipuláció és a félretájékoztatás kapcsolódó kockázatainak felismerése;

39. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben sürgősen és átfogóan értékelje az oktatási környezetben használt digitális eszközök és szolgáltatások, többek között az MI-eszközök tanulási eredményekre, kognitív fejlődésre, jóllétre és figyelemre gyakorolt hatását annak érdekében, hogy támogassa azok felelős használatát az iskolákban; sürgeti a Bizottságot, hogy szükség esetén javasoljon olyan szakpolitikai intézkedéseket, amelyek célzott korlátozásokat vagy tilalmakat irányozhatnak elő, különösen a kisgyermekkori nevelésben, annak biztosítása érdekében, hogy a digitális technológiák oktatásban történő használata szigorúan pedagógiai szempontból indokolt, életkornak megfelelő és arányos legyen, valamint független tudományos bizonyítékokon alapuljon, hogy ezek az eszközök támogassák, ne pedig helyettesítsék a tanulási folyamatokat;

40. ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő finanszírozással támogatott folyamatos képzést mind a formális, nem formális vagy informális oktatásban részt vevő oktatók, mind a könyvtárosok számára a médiával kapcsolatos és a digitális oktatásban; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a médiatudatossággal kapcsolatos képzést a Safer Internet Központokon, a „gyermekbarát internet” platformon és az érintett uniós platformokon keresztül;

41. felhívja a Bizottságot és az illetékes nemzeti szabályozó hatóságokat vagy szerveket, hogy folytassanak oktatási és figyelemfelkeltő kampányokat a médiatudatosság és a digitális tanulás témakörében annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet arra, hogyan alakítja az online magatartást a digitális környezet, valamint a rendelkezésre álló szülői felügyeleti intézkedésekre, az online platformok meglévő jogi kötelezettségeire és a rendelkezésre álló támogatási mechanizmusokra, beleértve a hozzáférhető mentálhigiénés támogatást nyújtó szervezeteket is;

42. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az egész életen át tartó médiatudatosságot és digitális tanulást valamennyi polgár számára, különös tekintettel a felnőttekre, az idősekre és a kiszolgáltatott népességcsoportokra;

43. elismeri a közkönyvtárak, a közösségi központok és a civil társadalmi szervezetek szerepét a médiatudatosság és a digitális tanulás megbízható, hozzáférhető és inkluzív központjaiként, amelyek hozzájárulnak a társadalmi befogadáshoz, a demokratikus részvételhez, valamint a tudáshoz, a kultúrához és az információkhoz

való egyenlő hozzáféréshez; felhívja a tagállamokat, hogy megfelelő finanszírozás, a személyzet képzése és a naprakész digitális eszközökhöz és erőforrásokhoz való hozzáférés révén erősítsék meg a partnerségeket és az e kulcsfontosságú helyi infrastruktúrákba történő beruházásokat;

44. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a közérdeklődésre számot tartó szereplőkkel és az érintett érdekelt felekkel együttműködve támogassák olyan reziliens és megbízható digitális ökoszisztémák kialakítását, amelyek erősítik Európa digitális rezilienciáját, a médiapluralizmust, valamint a polgárok pontos és megbízható információkhoz való hozzáférését;

45. felhívja a tagállamokat, valamint helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a demokratikus részvétel és a polgári szerepvállalás előmozdítása érdekében innovatív és kreatív módon támogassák a médiatudatosságot és a digitális oktatást a városi környezetben, mind a fizikai, mind a digitális térben; hangsúlyozza, hogy a városok döntő szerepet játszanak az információs környezet által egyre nagyobb mértékben érintett nyilvános terek biztonságának és védelmének biztosításában;

° °

46. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.